

Številka: 35102 – 0265/2015-183

Datum: 28. 10. 2025

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo RS, Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa Uniprojekt d.o.o., Savinjska cesta 117, 3313 Polzela, v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. RS, Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: investitor) mora za ureditev sanitarij za gibalno ovirane, zamenjavo strešnih oken in oken v sanitarijah ter umestitev dodatne klančine za gibalno ovirane v vhodno avlo sodne stavbe na naslovu Tavčarjeva 9 v Ljubljani, parcelna št. 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, vse k. o. Tabor, po dokumentaciji:

- DPP (projektna dokumentacija za pridobitev projektnih in drugih pogojev), št. proj.: UP-013/2025, september 2025, projektant: Uniprojekt d.o.o., Savinjska cesta 117, 3313 Polzela, izdelovalec načrta: Tadej Renar, mag. inž. arh., ZAPS 2237-PA*,

ki predstavlja poseg v spomenik Ljubljana – Sodna palača (EID 1-018657) in registrirano nepremično dediščino Ljubljana – Mestno jedro (EID 1-00328) izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

1. Ureditev moških in ženskih sanitarij za gibalno ovirane v zahodnem in vzhodnem traktu pritličja je sprejemljiva.
2. Vrata v sanitarijah je sprejemljivo zaradi dostopnosti funkcionalno oviranim osebam nadomestiti z novimi, sodobno oblikovanimi vrati.
3. Sanitarna keramika naj bo barvno nevtralna.
4. Zgodovinska lesena kasetirana vrata s profiliranimi podboji na hodniku ter eno- in dvokrilna okna v sanitarijah je potrebno ohraniti in obnoviti.
5. Za oplesk vhodnih vrat je potrebno uporabiti barvna tona, določena po barvni lestvici Sigmacyl universal NCS: S 6030-Y 30 R (rjava) in S 4030-Y 20 R (oker), za oplesk zunanjih delov oken RAL 8003 in za oplesk notranjih delov RAL 9001. Pred izvedbo je potrebno pripraviti barvne vzorce navedenih barvnih tonov.
6. Pred posegom je potrebno preveriti splošno stanje stavbnega pohištva v celoti in njihovih posameznih delov (npr. mehanske poškodbe, poškodbe zaradi vlage, poškodbe zaradi lesnih škodljivcev, izpostavljenost sončnemu oz. UV sevanju...), nosilnost in funkcionalnost okovja, vpetost zasteklitve, poškodbe zasteklitve ter na podlagi ocene stanja načrtovati celovito obnovo oken.

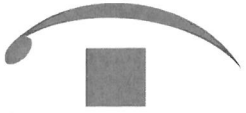
7. Pri obnovi je sprejemljivo zamenjati posamezne poškodovane dele, ko so npr. odkapne in pripirne letvice.... Novi deli morajo biti izdelani v obliki in lesu, enakim obstoječim. V kolikor so bili posamezni prvotni deli že nadomeščeni s sekundarnimi, ki v bistvenih značilnostih (oblika, delitev, način odpiranja, material...) ne ustrezajo prvotnim oknom, je sprejemljiva nadomestitev z novimi deli, enakimi prvotnim.
8. V kolikor je bilo prvotno okovje nadomeščeno s sekundarnim, ki oblikovno ne ustreza historičnemu oknu, ga je potrebno nadomestiti z oblikovno primernim.
9. V popis del za obnovo lesenih oken je potrebno vstaviti sledeča konservatorska-restavratorska dela:
 - nastavitev okovja,
 - demontaža okenskih kril,
 - demontaža okovja,
 - mehansko in kemično odstranjevanje poškodovanih starih premazov,
 - mizarska popravila: kitanje manjših poškodb in sanacija večjih poškodb in zamenjava poškodovanih delov v lesu,
 - brušenje,
 - pokrivni zaščitni premaz v barvnem tonu, enakem obstoječemu,
 - popravilo okovja,
 - montaža.
10. V okenske odprtine je sprejemljivo vgraditi zunanje zaščitne rešetke v obliki in barvi, enake obstoječim.
11. Obstoječa strešna okna je sprejemljivo nadomestiti z novimi strešnimi okni, enakimi obstoječim oknom v velikosti, barvi in načinu vgradnje v nivoju strešne kritine.
12. Umestitev dodatne klančine za gibalno ovirane v vhodno avlo ni sprejemljivo.
13. Vlogi za izdajo kulturnovarstvenega soglasja je potrebno priložiti projektno dokumentacijo za obnovo oken, vključno s potrebnimi arhitekturnimi načrti posameznih tipov oken v merilu 1:10 z detajli (odkapna, priflirana letev, profili...) v merilu 1:1.
14. Strokovna usposobljenost izvajalcev specializiranih del: gradbena, zidarska, mizarska in druga obrtniška dela ter kons.-restavratorska dela na stavbnem pohištvu lahko izvajajo izvajalci z najmanj tremi referencami istovrstnih del na kulturnih spomenikih, ki jih potrdi generalni konservator ZVKDS, OE Ljubljana.
15. Način strokovnega nadzora se bo določil v kulturnovarstvenem soglasju.

II. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

III. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je za posege v spomenik treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje. To je treba pridobiti tudi za posege v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za posege v registrirano nepremično dediščino, če to obveznost določa prostorski akt. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Ljubljana, je dne 28. 9. 2025 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za ureditev sanitarij za gibalno ovirane, zamenjavo strešnih oken in oken v sanitarijah ter umestitev rampe v avli sodne stavbe na naslovu Tavčarjeva 9 v Ljubljani, parcelna št. 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, vse k. o. Tabor, ki predstavlja poseg v spomenik Ljubljana – Sodna palača (EID 1-018657) in registrirano nepremično dediščino Ljubljana – Mestno jedro (EID 1-00328). Investitor je zahtevi priložil dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi ali z določbami prostorskega akta, v registrirano nepremično dediščino pa v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za spomenik Ljubljana – Sodna palača (EŠD 18657) varstveni režim, določen 4. členu *Odloka o razglasitvi Sodne palače na Tavčarjevi 9 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena (UL RS 5/2008, v nadaljevanju Odlok, 2008)*.

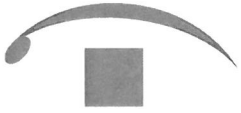
Navedeni akt določa naslednji varstveni režim:

- ohranjanje kulturnih, umetnostnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njegove nepremične in premične notranje opreme, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti; v primeru okrnitve spomenika je potrebno zagotoviti povrnitev v prvotno stanje;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v palačo ohranjanju in strokovnemu vzdrževanju vseh prvin arhitekturne zasnove koridorskega tipa palače z dvoranami in reprezentančnimi stopnišči (gabarit, fasade, materiali, stavbno pohištvo, tlaki, štukature, arhitekturno dekorativni elementi, notranja oprema);
- omogočanje predstavitve celote spomenika in njegovih posameznih varovanih elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in posameznih varovanih lastnosti.

Za registrirano nepremično dediščino Ljubljana – Mestno jedro (EID 1-00328) varstveni režim, določen v 67. členu *Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del* (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11, spr. in dop. (v nadaljevanju: OPN MOL):

- (1) Za vse vrste registrirane kulturne dediščine so prepovedani posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in prepoznavne značilnosti registrirane kulturne dediščine.
- (2) Za posamezne vrste registrirane kulturne dediščine veljajo naslednji varstveni režimi:
 - b) Pri naselbinski registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:
 - naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
 - odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
 - prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki in podobno),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti in podobno),
 - naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,
 - podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
 - odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
 - stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, namembnost in kapaciteta objektov, ulične fasade in podobno),
 - oprema in uporaba javnih odprtih prostorov,
 - zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Investitor želi v sodni stavbi na naslovu Tavčarjeva 9 v Ljubljani izvesti investicijsko-vzdrževalna dela. Predvidena je ureditev moških in ženskih sanitarij za gibalno ovirane osebe v pritličju, umestitev

dodatne klančine za gibalno ovirane v vhodni avli ter zaradi dotrajanosti zamenjavo strešnih oken na podstrešju.

ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, in sicer je pri pogojevanju posegov v sanitarijah izhajal iz prve in tretje alineje 4. člena Odloka, 2008, ki določata ohranjanje kulturnih, umetnostnih in arhitekturnih vrednot v celoti, njegove nepremične in premične notranje opreme, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti, ter podrejanje vseh posegov ohranjanju in vzdrževanju vseh prvin arhitekturne zasnove stavbe, med drugim tudi stavbnega pohištva.

Iz istih določil je izhajal tudi pri odločitvi, da dodatne klančine za dostop gibalno oviranih v vhodno avlo ni sprejemljivo umestiti. Vhodna avla je eden izmed najpomembnejših reprezentančnih prostorov sodne palače in prvi stik obiskovalca z zgodovinskim spomenikom. Že umeščena klančina za gibalno ovirane predstavlja velik poseg v zgodovinski prostor, saj za premostitev stopnišča do hodnika sega globoko v osrednji prostor vhodne veže, dodatna klančina pa bi vpliv v prostoru še povečala. Prostor vhodne veže je že zasičen z napravami za zagotavljanje varnosti in vsaka dodatna prvina še dodatno vpliva na zaznavanje reprezentančnega vhodnega prostora in nenazadnje tudi na prehodnost veže. Dostopnost do sanitarij v obeh traktih palače je potrebno reševati z najmanjšimi potrebnimi posegi v spomenik.

Iz istih določil Odloka, 2008, je ZVKDS, OE Ljubljana izhajal tudi pri pogojevanju vgradnje novih strešnih oken, pri tem je hkrati izhajal tudi iz šeste alineje točke b) drugega odstavka 67. člena OPN MOL, ki določa ohranjanje podobe naselja v prostoru, med drugim, oblike strešin.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za predmetni poseg pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo v skladu z 31. členom ZVKD-1.

Investitor mora na izvedeno projektno dokumentacijo, ki upošteva pogoje te odločbe, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Zahtevi za izdajo soglasja mora priložiti opis in grafični prikaz posega, iz katerega so razvidni obstoječe stanje ter lokacijske, funkcionalne, oblikovne in tehnične značilnosti nameravanega posega ter arhitekturnimi načrti posameznih tipov oken v merilu 1:10 z detajli (odkapna, priflirana letev, profili...) v merilu 1:1.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega soglasja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do pravnomočne odločitve o kulturnovarstvenem soglasju.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v

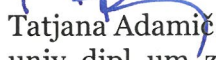
breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorja, je ZVKDS na podlagi navedenih določil odločil, da investitor sam krije svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO; v nadaljevanju: ZUT).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je v 15 dneh od dneva vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali se vloži neposredno ali ustno na zapisnik na Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, 1000 Ljubljana. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno poštno pošiljko. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodila in odločila:

Tatjana Adamič
univ. dipl. um. zgod.
konservatorska svetnica

Vročiti:

- Investitorju – po pooblaščenju: Uniprojekt d.o.o., Savinjska cesta 117, 3313 Polzela – osebno

